

BESLUT
2023-02-22

Dnr: 2022-04750

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 25 oktober 2022

Saken

Utbildning

Överklagandenämndens beslut

Med upphävande av det överklagade beslutet beslutar Överklagandenämnden att det under den sökta perioden, läsåret 2022/2023, föreligger sådana synnerliga skäl som krävs för att bevilja NN studiemedel för distansstudier. CSN får pröva ärendet med denna förutsättning.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för fastställt antal veckor för heltidsstudier vid Gardner Webb University i USA under läsåret 2022/2023. – NN bifogade handlingar från lärosätet.

CSN skickade en begäran om fler uppgifter till NN och gav henne möjlighet att beskriva anledningen till att hon ska läsa en distansutbildning. CSN informerade om att utbildningen som hon har sökt studiemedel för är en distansutbildning och anförde vidare att studiemedel för distansstudier utanför EU/EES eller Schweiz bara får beviljas om det finns synnerliga skäl.

NN inkom med en skrivelse där hon anförde bland annat följande. Anledningen till att hon läser två distanskurser är för att kurserna endast erbjuds online. På grund av covid-19 har MBA programmet övergått till främst online kurser. Internationella studenter är tvungna att ha en minst en in-person kurs för att ha giltig status för studentvisum. Skolan har hjälpt anordna detta för internationella studenter trots att kurserna temporärt bara hålls online. Även om två av kurserna är online så har hon en in-person kurs som gör att hon är tvungen att bo på campus. – NN bifogade ett dokument från lärosätet.

CSN avslog ansökan med hänvisningen till att NN inte kan få studiemedel för distansstudier utanför EU/EES eller Schweiz. Av beslutet framgår att CSN kan göra undantag om NN har synnerliga skäl, men i hennes fall har CSN bedömt att det inte finns sådana skäl.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon anser att det finns synnerliga skäl i hennes fall, på grund av studiernas upplägg. – NN bifogade ett intyg från lärosätet daterat den 4 november 2022.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN:s rättsavdelning inkom därefter, på nämndens begäran, med ett yttrande och anförde bland annat följande. Av de handlingar NN har gett in till CSN framgår att två av höstterminens tre kurser är online kurser. Eftersom utbildningens undervisning i huvudsak sker online är studierna enligt CSN:s mening att anse som distansstudier. För att CSN ska kunna ge studiemedel för en distansutbildning utanför EU, EES och Schweiz krävs synnerliga skäl. Bedömningen av vad som kan anses vara synnerliga skäl är mycket restriktiv. Av praxis från ÖKS framgår att det för att åberopade skäl ska kunna bedömas som synnerliga krävs mycket speciella och tungt vägande individuella omständigheter. När det gäller bedömningen av vad som kan vara synnerliga skäl att lämna studiemedel för distansstudier vid lärosäten utanför EU, EES och Schweiz anser CSN att det exempelvis kan finnas sådana skäl om den studerande på grund av egen sjukdom eller funktionshinder inte kan bedriva studier på annat sätt än via distans. CSN har vidare bedömt att det är ett synnerligt skäl att få studiemedel för distansstudier utanför EU, EES och Schweiz om den studerande är antagen till en reguljär utbildning på campus och studierna tillfälligtvis bedrivs på distans på grund av åtgärder för att förhindra spridning av coronaviruset. CSN anser emellertid inte att coronaviruset bör vara ett synnerligt skäl att lämna studiemedel för en utbildning som normalt, även utan tillfälliga åtgärder för att förhindra smittspridning, bedrivs på distans. NN studerar Business (M.B.A) vid Gardner Webb University i USA. I den skrivelsen NN har gett in tillsammans med sitt överklagande, anges att vissa av hennes obligatoriska kurser för närvarande bara ges online och att detta beror på riktlinjer angående covid-19. CSN anser att de uppgifter som framkommer i skrivelsen från universitetet, tillsammans med de uppgifter NN själv lämnat, gör sannolikt att de aktuella studierna tillfälligt bedrivs på distans och att detta är en följd av åtgärder för att förhindra spridning av covid-19. Det noteras även att CSN i ett tidigare beslut, gällande vårterminen 2022, beviljat NN studiemedel för distanstudier/ onlinestudier utomlands med motiveringen att hon skickat in intyg från universitetet, där det framgår att hennes utbildning enbart ges online under covid-19 pandemin. Mot bakgrund av ovanstående samt då annat inte har framkommit i ärendet än att programmet vanligtvis bedrivs som en reguljär utbildning på campus, anser CSN att det i NNs fall finns sådana synnerliga skäl att studiemedel kan lämnas för distansstudier, även om dessa bedrivs utanför EU, EES och Schweiz. CSN anser därför att överklagandet bör bifallas.

NN har fått tillfälle att komma in med synpunkter med anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

Enligt 3 kap. 23 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) får studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.

Överklagandenämndens bedömning

NNs ansökan om studiemedel avser, som har redovisats ovan, distansstudier i USA. För att bevilja studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz krävs att det finns synnerliga skäl. Bedömningen av vad som kan anses vara synnerliga skäl är, i alla sammanhang där sådana skäl prövas, mycket restriktiv. För att åberopade skäl ska kunna bedömas som synnerliga krävs således mycket speciella och synnerligen tungt vägande individuella omständigheter.

Överklagandenämndens bedömning i detta fall är att det sammantaget föreligger särskilt tungt vägande omständigheter som har påverkat NNs studiesituation på ett sådant sätt att hon tillfälligt behöver bedriva utbildningen på distans med anledning av covid-19 pandemin. Överklagandenämnden anser, i likhet med vad CSN numera anfört, att det i NNs ärende föreligger sådana synnerliga skäl som krävs för att bevilja studiemedel för distansstudier vid läroanstalten utanför EES och Schweiz. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och CSN får i övrigt pröva rätten till studiemedel med denna förutsättning.

Robert Dalman

Anni Tuliv

Beslut har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin och Helena Söderberg.

Föredragande: Anni Tuliv

Kopia till CSN och CSN:s Rättsavdelning